

PROJEKTAS “SVEIKESNIS IR SAUGESNIS JAUNIMO GYVENIMAS”

Projektas “Sveikesnis ir saugesnis jaunimo gyvenimas” Nr. LT03-1-SAM-K01-011 skirtas jaunimo sveikatos netolygumų mažinimui ir prevencijai Biržų rajono, Kėdainių rajono ir Anykščių rajono savivaldybėse. Įgyvendinant projektą bus įdiegti 8 JPSPP teikimo algoritmai, kurie įgalins paslaugų jaunimui teikimo mechanizmus psichikos sveikatos, mitybos, reprodukcinės sveikatos ir išorinių mirties priežasčių prevencijos srityse, užtikrins tinkamą, kokybišką ir savalaikį šių paslaugų teikimą jaunimui.

Projektas suteiks paslaugas ne mažiau, kaip 1300 tikslinių grupių asmenų. Siekiant tikslo projekto metu numatoma JPSPP Koordinacinio centro (KC) veiklos plėtra Biržų rajono savivaldybėje ir naujų KC įsteigimas Kėdainių ir Anykščių rajonų savivaldybėse, JPSPP bendradarbiavimo tinklo sukūrimas partnerių savivaldybėse, JPSPP viešinimas, JPSPP mokymai ir stovyklos tikslinėms auditorijoms – specialistams ir jaunimui.

Projekto metu įdiegtas ir išplėtotas JPSPP modelis padės greičiau ir efektyviau spręsti jaunimo sveikatos problemas, bet ir įvertinti, kokių paslaugų savivaldybėse trūksta, ar teikiamos paslaugos yra lengvai prieinamos jaunimui, t.y. sukurti, adaptuoti ir išplėtoti jaunimo sveikatos problemų sprendimo algoritmai galės būti naudojami ir kaip instrumentai, padedantys atlikti jaunimo sveikatos strategijos formavimą ir tuo pačiu padės sumažinti sveikatos skirtumus tarp Lietuvos rajonų (bei regionų).

Biržų rajono, Kėdainių ir Anykščių rajonų VSB įsipareigoja JPSPP koordinaciniuose centruose išlaikyti reikiamą darbuotojų skaičių, užtikrinti kvalifikacijos kėlimą bei tolimesnį paslaugų tiekimą 14-29 m. amžiaus asmenims.

Numatomos projekto veiklos ir jų aprašymas:

1. Projekto viešinimas

Kiekvieno partnerio savivaldybėje numatyti 3 viešinimo renginiai. 1 informacinis renginys projekto pradžioje, 1 įpusėjus projektui ir 1 apibendrinamasis projekto pabaigoje. Organizatoriai – kiekvienos savivaldybės VSB ir koordinaciniai centrai, atsakingi VSB vadovai ir koordinatoriai. Tikslinė auditorija yra rajonų savivaldybių 14-29 metų jaunimas: tėvai, pedagogai, institucijų, dirbančių su jaunimu atstovai. Renginių siekis yra skleisti žinią apie JPSSP Koordinacinio centro veiklą, viešinimo renginių metu bus pristatoma informacija apie projekto įgyvendinimo eigą, pasiekimus ir rezultatus. Renginiai skatins asmeniškai susipažinti su koordinatoriumi, paskatinti naudotis JPSSP. Projekto viešinimui sukuriama interneto svetainė. Projekto nuolatinis viešinimas vyks ir per informacinių ekranų sistemą rajonuose.

2. Projekto administravimas

Projektas administruojamas dvejais lygiais: kiekvieno partnerio savivaldybėje veiklas administruos VSB vadovai, atsakingi už projekto įgyvendinimo eigą, veiklą apimtis savivaldybėje, išlaidas, veiklą įgyvendinimo laikotarpius, kontroliuos ir tvirtins veikloms reikalingus dokumentus, laiku teiks projekto Biržų VSB – projekto koordinatoriui. Projekto administravimą savivaldybės veiklą lygmenyje atliks projektą įgyvendinančių VSB vadovai. Bendram projekto administravimui perkamos projekto vykdymo ir priežiūros įgyvendinimo paslaugos. Užsakovą konsultuoja projekto įgyvendinimo klausimais, organizuoja projekto veiklą įgyvendinimą, derina ir aptaria projekto administravimo klausimus su pareiškėjo ir partnerių atsakingais asmenimis. Teisinėms ir techninėms procedūroms užtikrinti perka viešųjų pirkimų ir teisinių konsultacijų teikimo paslaugas.

3. JPSSP Koordinacinio Centro plėtra Biržų rajone ir įsteigimas Kėdainių bei Anykščių rajonuose

JPSSP koordinatorių darbo vietų įrengimas trijų savivaldybių Visuomenės Sveikatos Biurų patalpose. Tinkamam JPSSP koordinacinio centro veikimui pirmaisiais projekto įgyvendinimo mėnesiais bus įsigyjama visa reikiama organizacinė technika (nešiojamasis kompiuteris, daugiafunkcinis spausdintuvas), mokymo priemonės, žalingų įpročių prevencijai bei sveikai mitybai ir kt.), kurios bus skirtos jaunimo sveikatingumo ugdymui, žalingų įpročių prevencijai ir kitoms veikloms. Pristačius įrangą, JPSSP koordinatorius bus aprūpintas visomis būtinomis priemonėmis sveikatos priežiūros paslaugoms jaunimui teikti, prevencijai vykdyti, sveikos mitybos ir sveikos gyvensenos įgūdžiams ugdyti. Tokiu būdu bus prisidedama prie projekto ir priemonės tikslo pasiekimo. Įsigytos metodinės ir

mokomosios priemonės galės būti naudojamos ir plėtojant bendruomenėje teikiamas JPSPP. Įgyvendinant šią veiklą visų pirma bus rengiamos organizacinės technikos ir kitos įrangos bei priemonių techninės specifikacijos, pirkimų sąlygos. Tuomet vykdomi viešieji pirkimai: organizacinės technikos ir mokymo ir prevencinių priemonių pirkimai. Nustačius laimėtoją – sudaromos viešojo pirkimo sutartys. Įdarbinami JPSPP koordinatoriai. JPSPP koordinatoriui priskiriamos pagrindinės funkcijos: KC veiklos koordinavimas, JPSPP t.y. sveikatos stiprinimo, prevencijos, gydymo, konsultavimo ir stebėsenos teikimo savivaldybėje koordinavimas. Darbo grupių ar seminarų, susitikimų su ekspertais ir paslaugų teikėjais ir kitomis suinteresuotomis pusėmis aktualioms jaunimo sveikatos problemoms spręsti inicijavimas ir organizavimas; Savivaldybės lygmens Portalo administravimas; Algoritmų adaptavimas ir priežiūra; Atvejo vadybos paslaugos teikimas (įvertinti jauno žmogaus sveikatos poreikius, atlikti motyvacinį pokalbį, jei reikia, tarpininkauti jaunam žmogui kreipiantis į asmens sveikatos priežiūros ar kitų sektorių įstaigas, palaikyti su juo nuolatinį ryšį, kol bus išspręsta problema). Didesnėse savivaldybėse, atsižvelgiant į besikreipiančių jaunų žmonių skaičių, rekomenduojama numatyti papildomą skaičių etatų atvejo vadybos paslaugai teikti; Atvejo vadybos, tarpinstitucinio bendradarbiavimo bei kitų mokymų JPSPP teikėjams organizavimas ir/ar vykdymas; Jaunimo sveikatos ir JPSPP teikimo situacijos analizės atlikimas. Rengti Modelio įgyvendinimo veiklų ataskaitas, padėti visuomenės sveikatos stebėsenos specialistams analizuoti, kokios yra Jaunimo sveikatos ir paslaugų teikimo problemos (rekomenduojama numatyti kaip priedą prie savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos), teikti pasiūlymus dėl jaunimo sveikatos problemų.

4. Psichologo JPSPP paslaugų užtikrinimas projekto partnerių savivaldybėse

JPSPP koordinaciniame centre pasirašoma sutartis dėl psichologinių paslaugų teikimo jaunimui. Užtikrinama pirminė, nemokama psichologinė pagalba projekto tikslinėms grupėms, suteikiant skubią pagalbą psichologinių krizių atvejais, padedant rasti informaciją apie tolimesnės pagalbos galimybes, padedant susisiekti su reikiamais specialistais ar įstaigomis.

5. Už modelio diegimą ir plėtrą atsakingų savivaldybių Partnerių nuotoliniai mokymai JPSPP Modelio diegimo temomis

Nuotoliniai mokymai 4 temomis, aktualiomis JPSPP koordinatoriams ir bendradarbiaujančioms institucijoms:

1. JPSPP (sveikatos stiprinimo, prevencijos, gydymo, konsultavimo ir stebėsenos) teikimo savivaldybėje koordinavimo, situacijos analizės atlikimo praktika ir iššūkiai;

2. Savivaldybės lygmens Portalo administravimo praktika;
3. Algoritmų adaptavimo ir priežiūros praktika;
4. Atvejo vadybos, tarpinstitucinio bendradarbiavimo bei kitų mokymų JPSPP teikėjams organizavimo ir vykdymo praktika ir iššūkiai.

Nuotolinius mokymus kuriuose 3 rajonų VSB specialistai (9 žm.), savivaldybių socialinės paramos skyrių ir švietimo skyrių specialistai (6 žm.) bus mokomi praktiniais JPSPP modelio diegimo ir įgyvendinimo klausimais. Mokymus ves sveikatos stiprinimo, prevencijos specialistų, viešosios informacijos vadybos specialistų, atvejo vadybos specialistų grupė. Planuojami 4 nuotoliniai seminarai po 4 valandas, viso 16 valandų, mokymo paslaugos.

6. JPSPP Informacinių ekranų įdiegimas Kėdainių ir Anykščių rajonuose

Informacija apie JPSPP koordinacinio centro veiklą bus teikiama ir viešinama informaciniuose ekranuose Kėdainių PSC, Kėdainių Bendruomenės iniciatyvų centre, Kėdainių Juozo Paukštelio progimnazijoje, Anykščių Antano Vienuolio progimnazijoje, Jono Biliūno gimnazijoje ir Antano Barausko pagrindinėje mokykloje. Šiuose ekranuose bus nuolat rodoma prevencinė medžiaga (pvz. prevenciniai filmukai), talpinami skelbimai apie organizuojamus renginius, informuojama apie JPSPP koordinacinio centro veiklą, viešinamas projektas ir jaunimo sveikatos Portalas. Visų šių priemonių tikslas yra lengvas informacijos prieinamumas jaunimui, kurio dėka jaunimas susidomėtų sveiku gyvenimo būdu, JPSPP, sužinotų apie projektą, jo veiklas ir naujas paslaugas. Biržų rajone informacinių ekranų sistemos jau įdiegtos ir veikia.

7. Mokymai koordinatoriams ir bendradarbiaujančioms institucijoms

Siekiant supažindinti projekte įdarbintus koordinatorius ir bendradarbiaujančių institucijų atstovus su problemine sritimi (susijusių su 8 Algoritmais) ir išugdyti probleminių klausimų sprendimo įgūdžius, sustiprinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą, bus vykdomi praktiniai seminarai.

Temos:

1. Aktualiausios jaunimo sveikatos problemos;
2. Atvejo vadyba ir tarpžinybinis bendradarbiavimas;
3. Kontakto technika, aktyvus klausymas, konsultavimas ir bendravimas su jaunimu, motyvavimas pokyčiui;
4. Psichinės sveikatos prevencija ir stiprinimas.

8. Praktiniai seminarai JPSPP įstaigoms dirbančioms su jaunimu

Kiekvienos partnerių savivaldybės JPSPP teikėjams ir aktualių sričių institucijų atstovams organizuojami mokymai: jaunimo psichikos sveikatos stiprinimas, psichikos sutrikimų, įskaitant priklausomybės ligų, prevencija, jaunimo sauga ir sužalojimų prevencija, jaunimo požiūris į priklausomybių prevenciją ir vykdomą prevencinę veiklą, informacijos reikšmė jaunimo priklausomybių prevencijoje: pagrindinės klaidos ir praktiški pasiūlymai.

9. Mokymai jaunimui

Biržų, Kėdainių ir Anykščių rajonų savivaldybių visuomenės sveikatos biurai bus atsakingi už mokymų organizavimą. Mokymai bus organizuojami JPSPP modelio algoritmais artimomis temomis, siekiant jog jaunimas suprastų savo problemas ir paaiškinama apie būdus kaip turimas problemas išspręsti: lytiškai plintančių infekcijų ir neplanuoto nėštumo prevencija, psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencija, alkoholio vartojimo prevencija, depresijos prevencija, savižudybių ir savižalos prevencija, sveikatos sutrikimų, susijusių su antsvoriu ir nutukimu prevencija, seksualinio smurto prevencija, valgymo sutrikimų prevencija.

10. JPSPP mokymai stovyklos jaunimui

Kiekviena partnerių savivaldybė organizuos po 1 JPSPP mokymų jaunimo stovyklą, į kurią bus kviečiamas jaunimas iš visų partnerių savivaldybių. Stovyklų metų vyks šviečiamieji lavinamieji renginiai, edukacijos JPSPP temomis. Stovyklose jaunimas patrauklia aktyvių ir loginių žaidimų forma praktiškai mokomi atminties ir susikaupimo gerinimo metodų, atsipalaidavimo, stresų ir neigiamų emocijų valdymo technikų, valgymo kultūros, fizinių pratimų, koreguojančios gimnastikos, atpalaiduojančių kvėpavimo, juoko, garso, muzikos ir šokio technikų, grūdinimosi principų.

Projekto vykdytojas – Biržų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras

Projekto partneris Nr. 1 – Kėdainių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras

Projekto partneris Nr. 2 – Anykščių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras

Projektui skirtas finansavimas 241 585,83 Eur., iš jų Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo lėšos 205 347,95 Eur.